

Aan de leden van de Gemeenteraad

Datum: 13 augustus 2024
 Onderwerp: Gemeentefonds: uitkomsten Meicirculaire 2024
 Ons kenmerk:

Geachte heer, mevrouw,

Wij hebben de Meicirculaire gemeentefonds 2024 ontvangen. Deze circulaire geeft de meest actuele informatie over de gemeentefondsuitkering. Wij informeren u op hoofdlijnen over de financiële uitkomsten van deze circulaire.

Gemeenten ontvangen op drie tijdstippen in het jaar de informatie over de gemeentefondsuitkering:

1. in mei op basis van de Voorjaarsnota van het Rijk,
2. in september op basis van de Miljoenennota en
3. in december op basis van de Najaarsnota van het Rijk.

In de tabel hieronder staan de uitkomsten van de Meicirculaire 2024. Deze zijn vergeleken met de uitkomsten van de Decembercirculaire 2023. De stand van de Decembercirculaire moet voor 2024 nog verwerkt worden in de Berap 2024 en is al verwerkt in de Kadernota 2025-2028.

Verloop gemeentefonds	(bedragen x € 1.000)				
	2024	2025	2026	2027	2028
Opgenomen in MJB 2024-2027 (obv Meicirculaire 2023)	46.140	46.640	42.886	42.291	41.820
Uitkomsten Septembercirculaire 2023	46.349	46.694	42.687	42.770	42.923
Uitkomsten Decembercirculaire 2023	45.573	46.184	42.255	42.334	42.484
Uitkomsten Meicirculaire 2024	46.397	48.212	45.810	46.293	46.916
Mutatie Begroting tov Decembercirculaire 2023	824	2.028	3.555	3.959	4.432
Voorschot Meicirculaire 2024 opgenomen in de Kadernota 2025		1.290	3.009	2.974	2.805
Totaal in Kadernota opgenomen		47.475	45.264	45.308	45.289
Voordeel Begroting 2025-2028 tov Kadernota 2025-2028		737	545	985	1.627
Mutatie Begroting 2024 tov Meicirculaire 2023*	258				

* De gevolgen van de September- en Decembercirculaire 2023 zijn wel berekend en gedeeld, maar nog niet verwerkt in de begroting 2024; vandaar dat hier het verschil t.o.v. de Meicirculaire 2023 wordt genoemd.

In de kadernota 2025 hebben we een voorschot genomen op de Meicirculaire 2024 van € 1,3 miljoen in 2025 en circa € 3,0 miljoen in 2026-2028. Ten opzichte van de kadernota 2025 ontvangen we voor 2025 nog € 0,7 miljoen meer van het Rijk, oplopend naar € 1,6 miljoen in 2028.

De mutaties ten opzichte van de Decembercirculaire 2023 hebben o.a. betrekking op:

Accresontwikkeling

Vanaf 2024 wordt het gemeentefonds geïndexeerd op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp). De volumeontwikkeling wordt gebaseerd op een 8-jaars (historisch) gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp. De verwachting is dat de accresystematiek hierdoor minder schommelt. Omdat dit nadeliger uitpakt voor gemeenten, worden ze hiervoor (deels) gecompenseerd, afgezien van een eenmalige verlaging die voor De Wolden € 0,8 miljoen in 2025 bedraagt.

Lagere inflatie

De jaarlijkse groei van het gemeentefonds wordt gesplitst in een 'volumedeel' en een 'LPO-deel' (loon- en prijsontwikkelingen). Het volumedeel is, zoals hierboven gezegd, gebaseerd op een 8-jaars (historisch) gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp (t-2 tot t-9).

Het LPO-deel groeit evenredig mee met de omvang van de inflatie. Valt de inflatie hoger uit, dan stijgt het LPO-deel. Valt de inflatie lager uit, dan daalt dit deel van de uitkering evenredig mee.

De hiervoor gebruikte index is het gewogen gemiddelde van drie indices:

1. de loonvoet sector overheid (60%),
2. de index materiële overheidsconsumptie (20%) en
3. de index overheidsinvesteringen (20%).

De inflatieverwachting valt voor de komende jaren lager uit dan waarmee in de Miljoenennota en dus ook in de septembercirculaire 2023 is gerekend.

Nominale ontwikkeling (verleggen basisjaar) en accres

Wij begroten op basis van constante prijzen. Bij de kadernota hebben we voor de overgang van het basisjaar (van 2024 naar 2025) en accres al € 1,3 miljoen opgenomen in 2025 en circa € 3,0 miljoen opgenomen in 2026-2028. Dit is nu verwerkt bij de uitkomsten van deze Meicirculaire.

Schrappen oploop opschalingskorting

In de Voorjaarsnota 2024 heeft het Rijk aangekondigd dat de oploop van de 'opschalingskorting' van € 675 miljoen met ingang van 2026 wordt geschrapt. Voor De Wolden betekent dit een structurele verlichting van € 0,8 miljoen per jaar.

Ontwikkeling uitkeringsbasis/hoeveelheidsverschillen

Bij het begrip ontwikkeling uitkeringsbasis gaat het over de mutaties van de landelijke aantallen inwoners, woonruimten, leerlingen, uitkeringsgerechtigden, WOZ-waarden enzovoort. Daarnaast zijn de aantallen van de verschillende maatstaven van de gemeente De Wolden geactualiseerd op basis van de laatst bekende gegevens.

Verwerking Meicirculaire 2024

De uitkomsten van de Meicirculaire 2024 moeten voor 2024 nog worden verwerkt in de Berap 2024 en voor 2025 en verder in de meerjarenbegroting 2025-2028.

Houdbaarheid Wmo-uitgaven

De komende jaren neemt de vergrijzing toe. Dit betekent dat de zorgkosten van gemeenten voor de uitvoering van de Wmo stijgen. Afgesproken is dat (een nader te bepalen deel van) de Wmo in de toekomst niet langer via de algemene uitkering van het gemeentefonds gaat, maar via een aparte financiering. Hierdoor ligt het risico van grote kostenstijging niet meer exclusief bij de gemeenten. Een werkgroep van de ministeries van VWS, BZK en Financiën en de VNG is momenteel bezig met de uitwerking van de financieringsvarianten. Dit is nog niet verwerkt in deze Meicirculaire.

Wij gaan ervan uit dat wij u hiermee voldoende hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders,

Roelof Pieter Koning
Gemeentesecretaris

Inge C.J. Nieuwenhuizen
Burgemeester